

Man gik først til dagsordenens punkt 23, som var:

23) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 403

1) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil statsministeren erkende, at USA's pres for at udvide NATO mod øst er en »farlig fejltagelse«, og vil denne erkendelse få konsekvenser for dansk udenrigspolitik?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Ritzaus Bureau kritiserede Kommissionens formand, Jacques Delors, onsdag den 7. december 1994 USA's forslag om at optage øst-europæiske lande i NATO, idet han sagde, at det har vanskeliggjort den internationale situation.

Ifølge Reuter den 7. december 1994 sagde Jacques Delors, at USA's krav om udvidelse af NATO mod øst var en farlig fejltagelse.

Jacques Delors sagde, at hvis han havde haft noget at skulle have sagt, så ville han ikke have rådet USA til at arbejde for en udvidelse af NATO. Han sagde, at USA's politik har splittet de NATO-allierede, har gjort russerne vrede og ikke har bidraget til øget sikkerhed.

Keld Albrechtsen (EL):

De demokratiske kræfter i Rusland kæmper tilsyneladende i disse dage med ryggen mod muren. Ekstra Bladet fortæller i dag, at Gorbatsjov nu alvorligt frygter et militærkup. Her er det efter min mening utrolig vigtigt, at vi fra Vesten og fra dansk side gør alt, hvad vi overhovedet kan for at støtte de demokratiske kræfter og tilsvarende svække de nationalistiske, og det gør vi ikke ved at optræde aggressivt, således som USA og NATO har gjort med forslaget om en udvidelse af NATO.

Danmark fører i denne sag en yderst alvorlig slingrekurs. For et år siden, i december 1993, udtrykte statsministeren sig på en pressekonference meget definitivt og afvisende om en udvidelse af NATO, men siden hen er man altså slået ind på den aggressive amerikanske linje.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan udtale, at jeg ikke deler – og det gør regeringen heller ikke – hr. Keld Albrechtsens opfattelse. Livet er nok – også i international politik – mere kompliceret og sammensat end som så.

Det var det indtryk, jeg fik ved min deltagelse i CSCE-topmødet for nylig i Budapest, og det indebærer, at jeg på det konkrete spørgsmål må svare, at regeringen støtter principbeslutningen fra NATO-topmødet og NATO-udenrigsministermødet den 1. december om, at NATO principielt er åben for en udvidelse mod øst.

Regeringen støtter også beslutningen om, at der nu iværksættes et internt udredningsarbejde i NATO. Dette arbejde skal klarlægge, hvorfor og hvordan NATO kan udvides. Arbejdet skal afsluttes inden næste ordinære udenrigsministermøde i Bruxelles, der finder sted til december næste år.

Jeg kan i øvrigt henvise til den forespørgsel, nr. F 14, vi havde her i Tinget den 24. november, og den udmærkede dagsorden, som vi vedtog i den anledning. Udenrigsministeren redegjorde i øvrigt ved den lejlighed nøje for regeringens politik på dette område. Denne politik er stadig gældende.

Keld Albrechtsen (EL):

Det, som Jacques Delors jo har gjort opmærksom på, er, at den linje, man nu er slået ind på, og som statsministeren åbenbart vil fastholde, er en farlig fejltagelse, som ikke gavner den internationale situation. Den har splittet de NATO-allierede, siger Jacques Delors; den har gjort russerne vrede, og den har ikke bidraget til at øge sikkerheden.

Jeg vil godt helt konkret spørge statsministeren, om det ikke er korrekt, at de manglende resultater på CSCE-topmødet forleden rent faktisk skyldes, at man provokerede den russiske regering ud i en sådan situation, at den på grund af det interne pres fra nationalistiske kræfter i Rusland var nødt til at reagere negativt på de forslag, der lå om bl.a. situationen i det tidligere Jugoslavien og om fredsbevarende styrker i CSCE-regi, og at den politik, som Danmark altså var med til at føre, i realiteten blokerede for, at man kunne opnå væsentlige fremskridt i CSCE-rammen.

Det vil jeg godt bede statsministeren om svar på, for efter min opfattelse ville en positiv udvikling i CSCE jo netop være et redskab, der kunne hindre, at der opstod en ny modsætning